

Forslag til folketingsbeslutning om forsker-studerendes status.

(Beslutningsforslag nr. B 122).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet, og hermed udgår punkt 44 af dagsordenen for mødet i dag.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 256: Forslag til lov om anvendelse af Frøstrup-lejren.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 4/5 95. Første behandling 10/5 95. Betænkning 23/5 95).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under et.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Inden vi påbegynder forhandlingen, skal jeg oplyse, at de af Fremskridtspartiet i betænkningen stillede ændringsforslag om at inddrage Krudtpeters ejendom under lovforslagets anvendelsesområde har givet mig anledning til at overveje, om der er den fornødne identitet mellem ændringsforslagene og lovforslaget. Ved bestemmelse af, om der foreligger den tilstrækkelige identitet, må der foretages en konkret vurdering af et ændringsforslags forhold til det fremsatte lovforslag i henseende til såvel formål som til indhold.

Efter nøje gennemgang har jeg ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at indstille til Tinget, at de stillede ændringsforslag afvises i henhold til forretningsordenens § 16, stk. 3. Denne holdning er i overensstemmelse med hidtidig praksis, hvorefter formanden kun indstiller et forslag til afvisning i henhold til § 16, stk. 3, når det klart er i strid med grundloven.

Forhandling

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil da starte med at takke formanden, fordi formanden mener, der er tilstrækkelig identitet. Det skulle da også bare mangle, når to parceller ligger lige op ad hinanden og man kan behandle det ene matrikelnummer, at man så ikke også kan behandle det andet. Det ville være ulogisk andet.

Lovforslaget om Frøstruplejren er jo fremkommet, fordi vi her i Danmark har alt for stram en zonetovsadministration. Borgerne kan ikke få lov til det, borgerne gerne vil, og derfor laver man en særlov for ca. 60 personer i Frøstrup-lejren.

Det kunne vi, som jeg sagde under førstebehandling, egentlig godt have megen sympati for, hvis bare det gjaldt for samtlige andre borgere her i landet. Men når det så viser sig, at det kun er en bestemt gruppe i samfundet, der har kæmpet imod de regler, som de er blevet stillet over for, siger vi stop. Men så er det altså sådan, at når det alligevel ser ud til, at der er flertal i Folketinget for at vedtage loven, er vi jo nødt til at sige: Jamen hvem andre kan vi så hjælpe, der er i lignende eller værre situation?

Jeg ved godt, at jeg kunne ryste 50 eller 100 ud af ærmet – det kunne I også – som har fået nej til et eller andet, og dér er så en afvejning: Skal man tage hele molevitten med? Skal man tage Søren Hansens sø med? Skal man tage alle de kioskejere med, der har fået nej?

Vi har valgt kun at tage nabogrunden med, altså Krudtpeters, også fordi han nok er den, der er blevet mest kendt her det sidste halve års tid, og vi synes selvfølgelig ikke, han skal have ret til alt det, Frøstruplejren skal. Han skal ikke have ret til at lave lejrplads, og han skal ikke have ret til at huse 65 beboere, og han skal ikke have ret til at opsætte skure efter forgodtbefindende. Nej, han skal ganske enkelt have ret til bare at genrejse et hus, der har ligget der i 100 år. Et meget beskedent, meget, meget beskedent ønske.

Vi går jo meget ind for, at nærsamfundet bliver hørt, og vi tager lidt efter, hvad naboerne siger og kommunen osv.

Krudtpeter! – her siger naboerne ja. De har skrevet under. Jeg tror, der er mellem 600 og 800 naboer, der har skrevet under på, at Krudtpeter skal have lov til at bygge hans hus. Det er ikke noget, Krudtpeter har startet. Nej, det er noget, naboerne selv har startet.

Kommunen har sagt: Ja, selvfølgelig skal Peter have lov til at bygge hans hus. Men det restriktive Viborg Amtsråd har sagt nej. Og derfor siger vi: Når naboerne, altså omgivelserne, synes, at den gamle rønne skal rejses igen, og når Peter vil ofre 100.000 kr. på det, så lad ham da gøre det.

Og hvis vi så tager Frøstruplejren: Der kan vi desværre – ja, vi siger desværre i gåseøjne måske – ikke sige det samme, at naboerne er særlig positive. Vi kan heller ikke sige, at kommunen er sådan særlig positiv. De har sagt ja nu, men de har sagt nej i 25 år. Og der har i hvert fald ingen underskriftsindsamling været blandt naboerne for at bevare Frøstruplejren eller for at give Frøstruplejren særstatus. Det har der været for at give Krudtpeter lov til at bygge hans hus.

Derfor vil jeg altså appellere til forsamlingen og bede om, at man stemmer ja til vores lille beskedne ændringsforslag her. Det vil også være meget i tråd med, at flere andre folketingsmedlemmer, heriblandt fremtrædende Venstrefolk, i dagspressen har givet udtryk for, at vi burde kunne hjælpe en lille mand som Krudtpeter i nød. Derfor må jeg appellere til, at vi nu, når systemet igen træder i kraft, stemmer grønt på den lille knap.

Henning Grove (KF):

Nu skal Frøstruplejren gøres lovlig. Efter 25 års ulovligheder har miljø- og energiministeren besluttet, at nu skal de ulovligheder stoppes, og da man ikke kan få beboerne til at overholde loven, laver man en særlov. Ikke nok med det, man udvider også antallet af beboere deroppe, for nu skal der rigtig festes. Når man laver en særlov, er der flere, der skal kunne bruge den.

Beboere i Viborg Amt fatter ikke, at ulovligheder nu skal lovliggøres igennem en særlov. Viborg Amtsråd tog afstand fra det her lovforslag. Til trods for det skal det nu trækkes ned over hovedet på Viborg Amtsråd, at amtsrådet skal administrere en lovgivning, der lovliggør de ulovligheder, som amtsrådet har været imod i 25 år. Det er en utrolig behandling.

Jeg forstår da glimrende venstrefløjens, der altid har været tilhænger af Det Ny Samfund, og jeg går ud fra, at alle, der nu stemmer for denne lov, har været oppe at se Det Ny Samfund. Jeg var deromkring i søndags – en frygtelig rodebutik! Det er det, man nu lovliggør. Så siger man: I stedet for en jordhytte skal man nu have en skurvogn. Jo, det bliver virkelig et samfund,

som Socialdemokratiet og SF og vel især CD kan være glade for.

CD, som gerne vil være det parti, der taler lov og ret, er nu med til at lovliggøre ulovlighederne. Prøv at tage op og se det samfund! Prøv at tage op og se, hvad der foregår! Det er det, man nu vil lovliggøre.

Men det værste er jo, at miljøministeren på trods af vores modstand i Viborg Amtsråd nu tvinger os til det. Jeg ved da godt, der har været forhandlinger med Viborg Amtsråd, men jeg ved da også, at der udtrykkelig står, at de repræsentanter for amtsrådet, der er forhandlet med, ikke tegner Viborg Amtsråd. Det gør de nemlig ikke. Vi har jo en klar vedtagelse.

Det, miljøministeren nu hænger det op på, er, at hvis loven bliver vedtaget, vil amtsrådet også rette sig efter loven. Ja, det er da klart. Vi, der er folkevalgt i Viborg Amtsråd, vil da ikke overtræde lovgivningen. Det er da logisk. Også selv om man er socialdemokrat, er det ganske logisk, går jeg ud fra. Vi skal ikke have en særlovgivning for Viborg Amtsråd. Nej, vi følger den lovgivning, der er her i landet, og hvis et flertal vedtager den her lov, så må vi jo administrere efter den.

Men når miljøministeren vil vedtage denne særlov, synes jeg, det var miljøministeren, der skulle administrere den i stedet for at bruge sine beføjelser til at lægge ansvaret ud til Viborg Amtsråd. Nu gennemfører miljøministeren en særlovgivning, hvor han lovliggør ulovligheder, og derefter vasker miljøministeren hænderne, og så kan Viborg Amtsråd ellers sidde med det.

Jo, det er en køn måde at administrere på, og jeg advarer endnu en gang imod, at man vedtager denne lov. Jeg havde egentlig troet, at miljøministeren ville leve op til det ord, han gav, før loven blev fremsat: Der skulle ikke vedtages en særlov, hvis man var imod det lokalt. Nu har Hanstholm Kommunalbestyrelse jo sagt ja, men Viborg Amtsråd har sagt nej, og derfor var det nok rimeligt, at man tog hensyn til Viborg Amtsråd. Men man vil tromle det igennem, trække det ned over hovedet på os, og det må vi finde os i.

Må jeg så lige sige til hr. Brusgaard: Vil hr. Brusgaard virkelig stemme for denne lovgivning, hvis han får sit ændringsforslag igennem? Vil hr. Brusgaard nu også have en særlovgivning i det her forhold?

Nej, skal vi hjælpe Krudtpeter, så skal vi ændre i den lovgivning, der er gældende, og så skal vi ikke lave særlovgivning. Hr. Brusgaard er jo ikke spor bedre end miljøministeren.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg føler virkelig med hr. Henning Grove. Han har det svært og ondt i dag, kunne jeg forstå af den tale, han holdt her, men jeg har nu mest ondt af ham, fordi hans hukommelse er så kort.

Hr. Grove er meget vel bekendt med, at en særdeles dygtig og kompetent miljøminister fra hr. Groves eget parti har lagt op til en ganske tilsvarende lov, som han bare ikke kom igennem med, så mon ikke hr. Grove enten skulle gå i tænkeboks eller også i læseværelset og så få det lidt bedre, end han ser ud til at have det.

Det er da ikke ukorrekt, som hr. Grove siger, at der er tale om en lovliggørelse. Når CD kan stemme for det, er det, fordi alle andre løsninger ikke har vist sig farbare, og fordi vi mere end som en lovliggørelse betragter det som en udskillelse eller en adskillelse.

Som jeg sagde ved en tidligere behandling, skal man ikke misunde de mennesker, for hvis man misunder dem, så bringer man sig jo selv ned på det stade, og det vil ligge både hr. Grove og mig fjernt.

Vi har jo et andet område her i kongeriget, som har det på ganske lignende måde, og det var også noget, der kom til og fortsatte under borgerlige regeringer og borgerlige ministre. Så jeg forstår godt betænkeligheden, jeg forstår godt, at man er nervøs for den brede forståelse af retssikkerheden, men det ville klæde hr. Grove og hans parti mere, hvis han ville være med til at forklare, at det her ikke er retsikkerhed og ikke lovløshed, men det er indhegning af en undtagelse, som er beklagelig, men som er en kendsgerning.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jeg må sige til hr. Arne Melchior, at min hukommelse er der ikke noget i vejen med. Det må være hr. Arne Melchior, der har sovet i timen, for det, den daværende miljøminister, hr. Per Stig Møller, prøvede, var, om det kunne ordnes inden for den eksisterende lovgivning. Der var ikke tale om ny lovgivning. Det viste sig, at det ikke var muligt, og derfor kom der ingen løsning. Det er det, det drejer sig om.

Så kan jeg forstå, at hr. Arne Melchior nu bruger den begrundelse, at vi har Christiania, som vi ikke har kunnet stoppe. Der har aldrig været flertal for det her i salen, og det ved hr. Arne Melchior jo også. Så skal man til at lave et nyt område, så skal man lave område nr. 2, og sådan

kan vi jo fortsætte. Når der er tilstrækkelig mange, der begår ulovligheder, skal vi altså lave område nr. 3 også.

Er det begrundelsen for at tilsidesætte retssikkerheden? Det var en tynd begrundelse, må jeg sige til hr. Arne Melchior.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Der er nogle mennesker, der har den opfattelse, at når en ny minister træder til, begynder han eller hun på en frisk i alle sager. Sådan er det ikke. Langt det meste af det stof, som han eller hun kommer til at arbejde med, er arvegods. Sådan er det også med Frøstruplejren. Skiftende regeringer, skiftende amtsråd, skiftende kommunalbestyrelser har døjet med det problem. Den tidligere regering – og med den tidligere regering mener jeg de to sidste konservativt ledede regeringer, altså både den, der rummede konservative, Venstre- og radikale ministre og den seneste med konservative og Venstreministre – har arbejdet med denne sag, har opstillet en række valgmuligheder for sig selv spændende fra fjernelse af lejren med alle de konfrontationer, det indebærer, og så over til lovliggørelse. I enighed – og dér har hr. Melchior ret – har man valgt lovliggørelsen. Det, man ønskede, var lovliggørelse. Da man selv sad i regering, da gjaldt det lovliggørelse. Man ønskede ikke politi, man ønskede ikke konfrontation, man havde ingen kærlighed tilovers for Frøstruplejren – det tror jeg der er få i denne sal der i virkeligheden har – men man ønskede lovliggørelsen.

Hvordan ønskede man lovliggørelsen? Jo, man ville tage planlovens bestemmelser om campingpladser og vride dem og vride dem og vride dem for at sige, at det er i virkeligheden det, der står om campingpladser. Det svarede til sådan nogle helårsbopladser, og så kunne man føje Frøstruplejren ind.

Den gik ikke rent juridisk, og derfor var den nuværende regering, hvis den var nødt til at leve op til det, den tidligere regering havde lagt frem, nødt til at lægge lovgivning frem her i salen, så man kunne opnå det, den tidligere regering i enighed havde tilstræbt.

Det er heller ikke rigtigt, når hr. Grove siger, at Viborg Amtsråd altid har været imod. I oktober 1990, da den daværende konservativt ledede regering spurgte Viborg Amtsråd, om man var enig i lovliggørelsen, da svarede Viborg Amtsråd ja.

Senere er der sket det – jeg tror ikke mindst takket være hr. Groves velsignelsesrige virk-

somhed i Viborg Amtsråd – at man har lavet ændringer, men dog ikke ændret mere, end at man vedstår samtlige de tilsagn, man gav mig, inden jeg lagde lovforslaget frem, om det, man i praksis ville gøre, herunder også bevillinger.

Det nye i situationen er, at Hanstholm Kommune har støttet forslaget positivt. Jeg har hele tiden sagt, at hvis vi ikke kan løse det i forståelse med dem, der skal administrere det her, så ville den løsning ikke have nogen fremtid for sig.

Jeg mener, at hvis man skulle have stoppet den leg, skulle det være sket for længe, længe siden. Og derfor er jeg ikke uenig med det, som min forgænger havde som formål, men jeg synes, det er topmålet af hykleri at høre hr. Grove, der oven i købet har siddet i regeringer, som selv har arbejdet for lovliggørelse, her i dag spille for galleriet.

Så kan man måske have mere respekt for Fremskridtspartiet, for Fremskridtspartiet har jo hele tiden ment, at Frøstruplejren skulle have lov til at ligge der, og at alt andet skal have lov til at ske i det her land. Der skal slet ikke være nogen regler. Det er jo et mere agtværdigt standpunkt.

Jeg må sige til hr. Brusgaard, at den eneste forbindelse, jeg kan se mellem Frøstruplejren og den såkaldte Krudtpetersag, som aldrig har været på mit bord, som alene er blevet håndteret lokalt, er, at beboerne i Frøstrup har været de varmeste fortalere for Krudtpeter i hele sagsforløbet, og en af deres alvorligste bekymringer ved at gå med til det arrangement, der nu lægges op til her i salen, var, at de kunne mistænkes for ikke at bakke 100 pct. op bag Krudtpeter. Det er den eneste sammenhæng, der er mellem de to sager.

(Kort bemærkning).

Jens Jørgensen (KF):

Temperament kan være en udmærket ting i politik som i så meget andet. En lille smule stilfærdig eftertanke, også en lille smule seriøs forholden sig til den historiske baggrund kan indimellem være nok så frugtbar i diskussionen.

Vi hørte miljøministeren referere til historien og referere til planloven, og han sagde tre gange, at den tidligere miljøminister – eller sågar vistnok tidligere miljøministre – ville tage planloven og vride den, vride den, vride den. Det var i spørgsmålet om campingpladser.

Nej, det, den tidligere miljøminister gjorde i al stilfærdighed, var at opstille to kriterier. Det før-

ste var at undersøge igennem det retflige apparat: Kan man inden for den eksisterende planlov gennemføre det her, ja eller nej?

Jeg vil gerne se ministeren dokumentere over for Folketinget, hvor den tidligere miljøminister konkret har forsøgt at vride den, vride den, vride den. Ellers bliver det retorik, og så bliver det, om jeg så må sige, hykleri med omvendt fortegn.

Det andet, den tidligere miljøminister lagde vægt på, var – og det skal også med i en historisk gennemgang – at der skulle være fuld opbakning fra alle involverede parter. På et tidspunkt, hvor man var lige ved at kunne fremlægge noget, sagde Hanstholm Kommune nej. Det, jeg har forstået fra Viborg Amtskommune, er, at Viborg Amtsråd har sagt: O.k., bliver der gennemført en lov, administrerer vi naturligvis i overensstemmelse med loven, men Viborg Amtsråd har ikke godkendt lovforslaget på forhånd – kun at de vil administrere.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Det er da rigtigt, når miljøministeren siger, at der kan ligge meget arvegods i skrivebords-skufferne. Det kan være af flere årsager. Det kan være, fordi sagerne er umulige at gennemføre, og det var bl.a. denne her.

Så kan jeg til oplysning også for miljøministeren sige, at selv om en miljøminister undersøger noget, er det ikke dermed sagt, at det bliver fremsat som lovforslag her i Folketingssalen. Vi har en tradition i Det Konservative Folkeparti, der går ud på, at det, ministre fremsætter, skal godkendes i gruppen. Jeg ved godt, at man har andre traditioner i Socialdemokratiet og har haft besvær med det her det sidste halve års tid, men vi har aldrig i den konservative gruppe godkendt noget som helst på det her område, og der har aldrig under de regeringer, vi har været folketingsgruppe bag, været fremsat forslag af den slags.

Miljøministeren siger, at Viborg Amtsråd har sagt ja til det her under sidste forhandling. Men der står tydeligt til sidst i de stykker papir, der er underskrevet:

Repræsentanter for Viborg Amtsråd understreger, at de ikke har kompetence til at indgå aftaler på Viborg Amtsråds vegne.

Det er fuldstændig rigtigt, det har de ikke. Viborg Amtsråd har truffet en beslutning, vi ønsker ikke denne særlov, og derfor kan de ikke indgå nogen som helst aftaler på amtsrådets

vegne. At man sidder og forhandler lidt med en socialdemokratisk amtsborgmester og har Venstrefolk med sig, er jo ikke udtryk for, hvad Viborg Amtsråd mener. Det har vi jo klart sagt og også skrevet i de vedtagelser, vi havde på det sidste amtsrådsmøde.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil lige sige til hr. Henning Grove, at det var sådan set en udmærket tale både første og anden gang, hr. Henning Grove var heroppe, men det var jo en tale, der burde være holdt under tredjebehandlingen af sagen, for hr. Henning Grove omtalte udelukkende selve loven om Frøstruplejren, og det, vi har i dag, er en andenbehandling, og det er udelukkende en diskussion om det ændringsforslag, jeg har stillet.

Hr. Henning Grove kom også med en lille kommentar, nemlig at det var bedre, at vi lavede den nugældende zonelov om, og dér er jeg altså uenig med hr. Henning Grove. Den nugældende zonelov er på fuld omgangshøjde med, hvad der er fornuftigt. Men det skal ligge i amtsrådet, for der var ingenting til hinder for, at Viborg Amtsråd kunne have sagt ja til Krudtpeters sag – det var udelukkende, fordi der var et flertal, der sagde nej. Lovgivningen er altså ingen hindring for, at man kunne sige ja. På samme måde vil jeg betragte det her med Frøstruplejren. Hvis Viborg Amtsråd havde i sinde at give en zonetilladelse, så mener jeg faktisk godt, man kunne. Problemet har været gennem alle de år, jeg har siddet i amtsrådet, at Hanstholm Kommune var imod.

De ville ikke komme med en indstilling, og det er jo normalt, når der skal gives en zonetilladelse, at den pågældende kommune, hvor matrikelnummeret ligger, kommer med en indstilling.

Hanstholm Kommune var imod indtil for ca. et halvt år siden. De bojkottede udbetaling af bistandshjælp, og de bojkottede boligsikring til disse skure, som var ulovligt opført. Men det blev underkendt, og Hanstholm Kommune skulle udbetale både bistandshjælp og boligsikring. Jeg mener faktisk, at hvis kommunen havde sendt en ansøgning til amtet, kunne amtet godt have givet en zonetilladelse også dengang.

Martin Glerup (S):

Til hr. Aage Brusgaard vil jeg gerne sige, at Viborg Amtsråd og Naturklagenævnet har fulgt

de regler, der gælder for den pågældende zonesag, som jeg for øvrigt mener hører til i udskriften af dette lovforslag.

Til hr. Henning Grove vil jeg sige, at man sagtens kan være bagklog nu 25 år efter, og jeg vil gerne spørge: Hvad er alternativet til at gennemføre det, der ligger på bordet her? Vi må ikke glemme, at det drejer sig om forhold, der har stået på igennem 25 år. Det drejer sig også om mennesker. Der bor 26 børn i Frøstruplejren, og jeg mener også, at man har en vis forpligtelse over for de børn.

Med hensyn til historieskrivningen mener jeg, at de sidste fire regeringer via deres miljøministre har forsøgt at løse dette problem. Som vi diskuterede i forbindelse med førstebehandlingen, satte den daværende miljøminister, Lone Dybkjær, en arbejdsgruppe i gang for at finde en samlet løsning. I maj 1990 fremkom en rapport med fire løsningsmodeller, og i juni 1991 gik den daværende miljøminister, hr. Per Stig Møller, ind for, at man skulle søge en administrativ lovliggørelse efter rapportens helårslejrpladsmodel, hvor man dels kunne bruge planloven til at lave landsplandirektiv, lokalplan og zonetilladelse, dels kunne sammenholde den med lov om sommerhuse og camping. Men det var en løsning, som Justitsministeriet i juni 1994 vurderede at vi ikke kunne bruge. Det er her, vi står i dag, hvor vi nu er enige om, hvem der skal gøre hvad for at bringe det her til en praktisk løsning.

Selv om vi har diskuteret denne sag vidt og bredt også i forbindelse med førstebehandlingen, er der jo ingen, der er kommet med nogle brugbare alternativer, så derfor er der ikke andet at gøre end at afvise hr. Aage Brusgaards ejendommelige kobling på det her og se at få bragt disse ting i orden.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Nu vil jeg selvfølgelig ikke helt afvise, at hr. Glerup er klogere, end jeg er; jeg har bare ikke fundet nogle punkter endnu.

Men hr. Glerup nævnte, at når amtsrådet sagde nej til Krudtpeters hus, var det, fordi man fulgte lovgivningen. Jeg vil godt spørge hr. Glerup, om han ikke kunne fortælle heroppefra, hvad det er for en lovgivning, man har fulgt. Det eneste, det drejer sig om i Krudtpeters sag, er zonelovgivningen, og dér står enkelt og klart og godt, at det er udlagt til amtsrådets kompetence. Så hvis der havde været et flertal i amtsrådet – og det vil jeg godt spørge hr. Glerup om

han ikke er enig i – der havde sagt ja til Krudtpeters hus, var det så ikke blevet bygget? Der er ikke nogen lovgivning, der forhindrer dette.

Så nævner hr. Glerup også Naturklagenævnet. Jeg har læst hele afgørelsen, og der står næsten ordret i den afgørelse, at når et flertal i Viborg Amtsråd har fundet, at dette hus ikke skal opføres, vil man ikke sætte sig imod denne afgørelse. Derfor har man stadfæstet, at de heller ikke har nogen lovgivning, de kan henholde sig til, for det er en gemen zonesag, som er overladt til amtet. Ganske enkelt.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg vil først sige, at jeg selvfølgelig har stor respekt for hr. Aage Brusgaards indsigt på dette område, idet han har siddet i amtsrådet i flere år. Men når der er lagt en zonelovskompetence ud til Viborg Amt i dette tilfælde, betyder det jo ikke, at det er en blankoveksel. Det betyder, at der er opstillet en række regler for, hvordan man skal administrere zonelovgivningen til gavn for landskabet, til gavn for det åbne land, og dér mener jeg at Viborg Amtsråd har fulgt intentionerne og de regelsæt, der ligger, i dette spørgsmål om genopførelse af en ruin, der ligger i et af vores allerhøjeste prioriterede naturområder, Vejlerne. Det, der kunne være sket, såfremt Viborg Amtsråd havde sagt ja til det, er, at afgørelsen kunne blive anket fra anden side til Naturklagenævnet, sådan at resultatet kunne være blevet det samme.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det kunne jo blive en lang diskussion, men hr. Glerup nævnte bl.a., at dette hus ligger langt ude i Vejlerne, som er et stort naturreservat. Jeg vil godt spørge hr. Glerup, om han har været, hvor Krudtpeters hus ligger. Det ligger absolut ikke langt ude i Vejlerne.

Jeg kan meddele både hr. Glerup og andre, at der ligger en meget stor gård med en meget stor svinebesætning meget længere ude, og der er af Skov- og Naturstyrelsen opført to meget store udkigstårne, hvor der kan være en hel skoleklasse med 40-50 mennesker. De udkigstårne står meget langt ude i Vejlerne, og vi må regne med, at de i hvert fald har fået en eller anden form for zonetilladelse.

Jeg har spurgt ministeren for ca. tre uger siden. Jeg har intet svar fået endnu. Jeg regner selvfølgelig med, at det er en naturlig ting, at

Skov- og Naturstyrelsen ikke opfører huse, der ikke er i overensstemmelse med lovgivningen. Men jeg forventer et svar; ministeren nikker, det kommer nok også.

Jeg vil gøre både hr. Glerup og andre bekendt med, at Krudtpeters hus ikke ligger ude i Vejlerne, det ligger tæt ved Vejlerne. Der ligger en gård med en stor svinebesætning længere ude i Vejlerne, og der ligger to store huse, som Skov- og Naturstyrelsen har opført, meget længere ude i Vejlerne end den gamle rønne, Krudtpeter har.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg går ikke ud fra, at hr. Aage Brusgaard går ind for, at man skal standse den erhvervsmæssige udvikling ved at forbyde, at et landbrug må have lov til at foretage en naturlig udbygning, for det kan vi nok være enige om.

Når hr. Aage Brusgaard så bringer Skov- og Naturstyrelsen ind i billedet, vil jeg gerne spørge hr. Aage Brusgaard, om det virkelig er Skov- og Naturstyrelsen, der har opført de udkigstårne ude i Vejlerne?

Det er klart, at de skal være ude i fugleområdet, hvor folk gerne vil se fuglene, men det er jo lige så klart, at når man går op på Folketingets talerstol, må man have den ulejlighed at sætte sig ind i, hvem det egentlig er, der har opført de pågældende faciliteter.

Så vidt jeg er orienteret, er det ejeren af Vejlerne, Aage V. Jensens Fond, der efter de fornødne tilladelser har opført disse faciliteter i Vejlerne. Det mener jeg at hr. Aage Brusgaard burde vide.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Aage Brusgaard for en kort bemærkning, og så vil jeg tro, at denne lille ordveksling nærmer sig sin afslutning.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Ja, det vil jeg give formanden ret i. Men her var så i hvert fald et område, hvor hr. Glerup var klogere end hr. Brusgaard, for jeg vidste faktisk ikke, at det var ejeren af reservatet, der havde opført udkigstårnene. Jeg synes, jeg er lidt uskyldig i ikke at vide det, for det er faktisk tre uger siden, jeg har stillet spørgsmål til ministeren om, hvem der har opført dem, og om der er fornøden tilladelse, og jeg har ikke fået svar endnu. Det er egentlig fuldstændig lige meget,

hvem der har betalt disse huse, for de er blevet opført med en eller anden tilladelse, må jeg gå ud fra, og det er altså Skov- og Naturstyrelsen, der har været inde i sagen her.

Henning Urup (V):

I Venstre vil vi meget gerne hjælpe folk som Krudtpeter, men det skal ikke ske gennem en særlov, men ved, at lovgivningen generelt lempes, så man kan få lov at genopføre huse, som har ligget der i mange år.

Ved gennemførelse af særlove skrider moralen, og det vil vi i Venstre ikke være med til. Desuden løser denne særlov ikke de sociale problemer, som findes i lejren, og som er stærkt bekymrende, ikke mindst hvad angår børnene.

Der skal findes bedre boligforhold for lejrens beboere andetsteds, så børnene kan hjælpes ud af det slum, de befinder sig i i øjeblikket.

Anni Svanholt (SF):

Ingen i dette Folketing ønsker angiveligt en særlov for Frøstruplejren, men situationen er jo den – og den er meget stærkt skabt fra Venstres og De Konservatives side i Viborg Amtsråd – at der reelt ikke er nogen anden mulighed, hvis man vil have lovliggjort forholdene i Frøstruplejren, end at vedtage særloven.

Nu er det sådan, at der faktisk for første gang lokalt er forståelse for, at der skal findes en mindelig og ordentlig løsning, en forhandlingsløsning.

Der har været nogle misforståelser i Viborg Amtsråd og nogle divergerende holdninger. Vi synes, det er meget tilfredsstillende, at miljøministeren har taget et møde med repræsentanter for Viborg Amtsråd og har fået klaret forholdene af, så der i hvert fald ikke er tale om, at der er nogen, der vil modarbejde den lov, der nu bliver vedtaget.

Vi synes, at det er på høje tid, at denne historie – og det er en lidelseshistorie – nu bliver afsluttet på en ordentlig måde, så naboer og beboere, folk i Hanstholm Kommune, kan komme til at leve ordentligt med hinanden, så Frøstruplejren ikke til evig tid skal være et stridens æble. Vi håber meget på, at der nu kan blive sat endeligt punktum i denne sag.

Men når Venstre og De Konservative så igen og igen bliver ved med at sige, at der ikke skal vedtages nogen lov, må man næsten fristes til at tro, at der er nogle, måske hr. Henning Grove, der ønsker, at denne umulige situation, lovløsheden, skal blive ved med at eksistere, og at der

skal være stridigheder i al evighed om denne sag.

Det er i hvert fald sådan, at De Konservative og Venstre ikke på noget som helst tidspunkt er fremkommet med forslag til, hvordan man i øvrigt kunne løse tingene. Tværtimod har de ihærdigt og systematisk modarbejdet Socialdemokratiet, SF og De Radikale i Viborg Amtsråd, som ville en forhandlingsløsning, og det er faktisk det, man nu også prøver at gøre her i dag.

Vi skal have sat et endeligt punktum i denne sag, og der er i hvert fald et godt grundlag at arbejde videre på og til at få dialogen i gang i området. Vi støtter miljøministerens ændringsforslag.

Men jeg vil også gerne gøre nogle bemærkninger til Fremskridtspartiets ændringsforslag. Det afviser vi, og jeg er ærlig talt noget forbavset over, at det kan komme med i forbindelse med denne lov, da jeg mener, det er mere end på kanten af denne lovgivning. Sagen om Krudtpeter har jo haft sin behandling. Den er behandlet i Viborg Amtsråd og i Naturklagenævnet og har fundet sin afgørelse. Vi ønsker ikke at tage stilling til den i denne sag, så vi afviser Fremskridtspartiets ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg skal nok lade være med at forsøge at tage hul på en ny debat, men det er lige til fru Anni Svanholt, der nævnte, at Krudtpetersagen har fået sin afgørelse, fordi der var et flertal imod den i Viborg Amtsråd og i Naturklagenævnet.

Hvorfor mener fru Anni Svanholt så, at vi skal lave en særlov for Frøstruplejren? Har den ikke fundet sin afgørelse i Viborg Amtsråd, som har sagt nej? Og har den ikke også fundet sin afgørelse i Naturklagenævnet? Er det ikke nøjagtig det samme?

Erhard Jakobsen (CD):

Centrum-Demokraterne kan selvfølgelig stemme for de stillede ændringsforslag. Men jeg vil godt lige sige et par ord om Centrum-Demokraternes holdning.

Hr. Grove var inde på noget med sympati for Det Ny Samfund. Det er jo ikke det, vi taler om. SF's ordfører brugte meget rigtigt det helt korrekte udtryk, nemlig at det her er en lidelseshistorie, der nu skal have sin afslutning. Det er sandelig ikke Det Ny Samfund med trommer og fanfare.

Jeg har oplevet Det Ny Samfund på nært hold, nemlig i DR TV, som i sin tid ikke kunne lave udsendelser nok om Frøstruplejren.

Det var sandelig ikke noget med lidelse. Det var folk, der skulle bygge et nyt samfund, og de skulle brede sig ud over hele Danmark og helst ned over Tyskland også, for nu trængte vi til noget nyt.

Så længe den tone var på, gjorde vi alt, hvad vi kunne, og jeg kan sige, at i Radiorådet fik jeg i hvert fald aldrig støtte fra hverken Venstre eller De Konservative, når det gjaldt om at begrænse radioens begunstigende indflydelse på alt det dér.

Der var ingen interesse for Frøstruplejren at finde på det tidspunkt. Jeg interesserede mig meget for den. Nu kan jeg kun interessere mig for, at der bor nogle stakkels børn og nogle stakkels mennesker, der skal hjælpes. Men det er en lidelseshistorie, der nu skal finde sin afslutning. Det Ny Samfund er en dødfødt idé. Det var det fra starten, og den er afdød nu. Nu skal vi bare afslutte lidelseshistorien.

(Kort bemærkning).

Henning Urup (V):

En lidelseshistorie, der skal have sin afslutning – jeg synes nærmest, at det er det modsatte. Nu legaliserer man netop, at lidelseshistorien lige så stille og roligt kan fortsætte, og det er utroligt, at det er venstrefløjspartierne, der nu ikke vil være med til at løse de sociale problemer, der helt angiveligt er i lejren, men blot lader stå til.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Til hr. Henning Urup. SF har hele tiden gerne villet gå ind og løse de problemer, der er, og arbejde helt konkret med det i Viborg Amtsråd sammen med Socialdemokratiet og De Radikale.

Men det er faktisk sådan, at det er Venstre og De Konservative, der har stemt imod, og de har forhindret enhver rimelig løsning. Så sent som i 1989, hvor det var tæt på, at der kunne skabes et flertal for, at man kunne lave en forhandlingsløsning med lejren og med Hanstholm Kommune, lykkedes det igen Venstre og De Konservative at forhindre det.

Og hvad har de så gjort siden? Intet som helst i disse mange år! Venstre har kunnet gå ind og arbejde med de sociale problemer, De Konservative kunne have gjort det, de kunne være kommet med forslag. Der er ikke kommet et eneste forslag!

Mon ikke det var på tide at få konkrete forslag til en løsning?

Til hr. Aage Brusgaard, som spørger, hvad forskellen er på Krudtpetersagen og Frøstruplejren. Der er naturligvis meget stor forskel, for sagen om Frøstruplejren er jo ikke en isoleret zonesag. Den er blevet så meget mere og så mange andre ting, og det er derfor, vi står med denne særlov i dag. Hvis det var så enkelt og ligetil, var det nok løst for mange år siden.

Men det er det jo ikke, det må alle erkende, for så var der ikke gået snart 25 år med at diskutere denne sag. Så var den håndteret helt anderledes for mange år siden. Hr. Aage Brusgaard kender udmærket godt sagsgangen, hvordan hele systemet er kørt igennem med dom i sagen, lovgivning, bøder, tvangsauktion osv. Det hele er afprøvet, så hr. Aage Brusgaard kan ikke lave den sammenligning i dag.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jeg må sige, at fru Anni Svanholt havde en lidelseshistorie her. Hvem var det, der havde flertallet fra 1990? Hvem var det, der var det parlamentariske grundlag for den socialdemokratiske amtsborgmester? Hvem havde flertallet? Det havde Socialdemokratiet, De Radikale, Kristeligt Folkeparti og SF. Hvad gjorde man i de fire år? Man gjorde ingenting. Så er vi kvit her.

Det var hr. Erhard Jakobsens lidelseshistorie, jeg gerne vil tage fat i. Hvis hr. Erhard Jakobsen tror, man hjælper disse mennesker og de 26 børn ved at lade det fortsætte på denne måde, så tager hr. Erhard Jakobsen nogen sinde været oppe og se Frøstruplejren? Jeg var deroppe i søndags og så de forhold, de eksisterer under, og der er ingen ansvarlige politikere – ikke i Viborg Amtsråd i hvert fald – der tror på, at det er muligt at lave en aftale med de mennesker.

Derimod får børnene en fuldstændig forkvaklet oplevelse i deres barndom af at leve dér, og det er synd. Det bliver en lidelseshistorie, man nu sætter tyk streg under, der skal fortsætte. Vi kan godt gå ind med nogle sociale foranstaltninger og give lidt penge osv., men det løser ikke problemet. Og det, der er det største problem, er, at det nu er de generationer, der er vokset op, der bliver ved at leve i dette miljø og aldrig kommer ud i det danske samfund på en fornuftig måde.

Det er den lidelseshistorie, hr. Erhard Jakobsen stod og holdt en lang tale om, det er den, der kommer til at fortsætte. Der er ingen lette løsninger, det ved jeg godt. Men det her er i hvert fald at springe over, hvor gærdet er lavest. Man lovligger ulovligheder og lader dermed børnene fortsætte med at leve på den måde. Det er synd.

Jeg ved godt, at man skal prøve at sætte sociale foranstaltninger ind, men der er ingen, der tror på, at man kan lave aftaler med de folk, der er deroppe. Det bliver en utrolig vanskelig opgave. Jeg tror ikke på den.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Man har jo ikke for ingenting været i det kommunale arbejde i 16 år. Jeg mener nok, at hvis nogen skal tage sig af børnene, så er det i hvert fald ikke dette Folketing eller miljøministeren. Det må naturligvis være den kommune, hvor lejren befinder sig. Det er den, der skal tage sig af det.

Det, jeg tog ordet for før, var ikke det, hr. Grove kom ind på nu. Det var ikke mig, der talte om lidelseshistorie, det var SF's ordfører, der brugte det ord. Næ, det, der er min argumentation, er, at der ikke er noget nyt samfund i det her. Det her er en ynkelig forestilling, som det drejer sig om at bringe til afslutning på en eller anden måde. Det må Hanstholm Kommune finde ud af.

Men man må ikke tro, at i og med at man lovligger Frøstruplejren, får Det Ny Samfunds folk gode betingelser. Det er det værste, man kan gøre. Jeg har ikke været oppe og se det, men jeg har set det så udførligt i tv så mange gange, at jeg nøjagtigt ved, hvor slemt det er. Jeg ved også, hvordan de åndelige forkæmpere var i sin tid, og jeg ved, hvor ikke farligt, men dog i hvert fald ubehageligt alt det, de stod for, er. Det er alt det, som for længst er forkastet. Alt det er faldet til jorden.

Nu er der kun ynkelighed og elendighed tilbage. Det må Hanstholm Kommune så klare, men i og med at vi lovligger, tager vi livet af de sidste rester af Det Ny Samfund, for er der noget, de ikke kan tåle, så er det at arbejde inden for lovens rammer. Det egner de sig slet ikke til. De er én stor protest imod loven.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Det største problem, vil jeg sige til hr. Erhard Jakobsen, er selvfølgelig, at uanset hvor mange

særlove og uanset hvor mange aftaler man laver med Frøstruplejrens beboere, vil de aldrig overholde dem. Problemet er så også, hvad vi skal gøre, når vi nu om en tid må konstatere, at indholdet i denne særlov vil de heller ikke overholde.

Jeg har været medlem af Hanstholm Kommunalbestyrelse i 12 år, og jeg var medlem, dengang Frøstruplejren lavede den måske største kulturrevolution i Thy, da de kom derop i deres egenartede påklædning. Jeg må nok sige, at vi har forsøgt at lave mange, mange aftaler med dem fra kommunalbestyrelsens side, men vi har nok aldrig oplevet, at de overholdt én eneste af de aftaler, vi havde lavet. Det synes jeg måske nok er det allerstørste problem.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Til hr. Henning Grove, som talte om, hvordan situationen var i Viborg Amtsråd fra 1990. Sagen er, at da var Frøstruplejrsagen oversendt til Folketinget, fordi amtsrådet ikke kunne komme nogen vegne. Der kunne ikke skabes et flertal, som kunne finde en løsning, så på det tidspunkt var det udvalgsarbejde foregået, som pegede på de forskellige modeller, der bl.a. er noget af det, der er grundlaget for vores behandling af lovforslaget i dag.

Med hensyn til denne særlov fremstiller hr. Henning Grove det nærmest, som om særloven skulle være en forhindring for at arbejde med de sociale problemer, tage hensyn til børnene, gå ind og prøve at lave forbedrede forhold. Det er jo en fuldstændig fordrejet fremlægning af tingene.

Denne særlov åbner netop nogle muligheder for at gå ind og arbejde med de sociale problemer, men derudover er der ikke nogen hindring. Hanstholm Kommune og Viborg Amtsråd kan bare gå i gang. Det, der er så godt i dag, er, at det er første gang, beboerne har accepteret grundlaget, og Hanstholm Kommune har accepteret grundlaget.

Det er første gang, der faktisk er nogle muligheder for positivt at gå ind i en dialog om disse forhold og arbejde konkret og kontant med dem, og jeg synes ærlig talt, at de partier, som hr. Henning Grove og hr. Henning Urup stiller sig i spidsen for, skulle gå positivt ind i arbejdet og prøve at finde nogle gode løsninger i stedet for at blive ved med at sige: Det her duer ikke. Og så hører vi overhovedet ikke noget som helst om, hvad alternativerne er.

Jeg efterlyste tidligere ved førstebehandlingen, hvad alternativet er. Dyb tavshed. Og jeg har ikke hørt noget som helst i dag, som er brugbare alternativer til at vedtage denne særlov.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Det er angående hr. Heiselbergs udtalelser.

Jeg vil godt understrege, at der i lovforslaget ligger, at miljø- og energiministeren kan give en tilladelse. Men det forudsætter rigtignok, at beboerne i Frøstruplejren, inden tre måneder fra lokalplanen er godkendt og offentliggjort, indsender en ansøgning. Ellers bliver der ingen lov, så bortfalder den. Det er faktum, og det synes jeg man burde at vide, når man tager ordet i en sådan sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 5 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 2 og §§ 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 om indsættelse af en ny paragraf efter § 2 forkastedes uden afstemning.

§§ 3-6, ændringsforslag nr. 5, § 7, således ændret, og § 8 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af titlen forkastedes uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 209: Forslag til lov om ændring af lov om kul-dioxidafgift af visse energiprodukter og lov om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter. (Ændring af reglerne for tilbagebetaling). Af skatteministeren (Carsten Koch). (Fremsat 6/4 95. Første behandling 21/4 95. Betænkning 24/5 95).

Der var stillet 23 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 12-21 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 210: Forslag til lov om ændring af lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og lov om afgift af elektricitet. (Virksomheders betaling af afgift af rumvarme m.v.).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 6/4 95. Første behandling 21/4 95. Betænkning 24/5 95).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 211: Forslag til lov om afgift af naturgas og bygas. Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 6/4 95. Første behandling 21/4 95. Betænkning 24/5 95).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 212: Forslag til lov om ændring af lov om kul-dioxidafgift af visse energiprodukter og lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v. (Afgift af naturgas m.v.).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 6/4 95. Første behandling 21/4 95. Betænkning 24/5 95).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.